

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.
Pol leta „ 2.
Četrt leta „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „sušnicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večerke po prostoru

SOČA

Če se ne dobivajo po pošti, se dobivajo po roki na Starem trgu in v vsaki knjarni.

Dopisi se pošiljajo vredništvu naročnika na opravniku „Soča“, d. g. Andreju Tabaj-u Via Canonica N. 8 v St. Roku v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri opravniku.

Govor posl. dr. vit. Tonkli-ja

v državnem zboru 8. aprila.

(Konec).

Konečno hočem še o Gorici govoriti. Tukaj se stavijo nasproti največje težave. Nje, ekscelence pravi: Ko bi se hotelo tukaj opravičiti željam obeh narodnosti, Italijanov in Slovencev, prošnjam in ednoglasnim sklepom deželnega zbora vtreči, bi bilo treba trojne paralelke vpeljati, in sicer za Nemce, Italijane in Slovence, s tem bi pa nastala neka razdelitev na troje (trihotomija).

Jaz hočem le na to opozoriti, kar je vže poslanec za tržaško okolico navedel in konstatiral, da v goriški kronovini samo dve narodnosti in sicer mirno skupaj edna poleg druge živiti, namreč Italijani in Slovenci, ki sti pa še krajevno edna od druge ločeni, kar naravno to mirno življenje še bolj pospešuje. Tretje narodnosti v deželi ni, mi nimamo nemškega prebivalstva, ker nimamo niti edne nemške občine. Tam so tedaj Nemci, ki so kot uradniki ali pa v tovarnah nastavljeni, o kaki nemški narodnosti pa se niti govoriti ne more. Kako pridejo tedaj Slovenci in Italijani, kako pride prebivalstvo na Goriškem do tega, da se zaradi teh par nemških otrok na srodnih šolah poučuje v nemškem jeziku?

Kaj bi Nje. ekscelence rekla, ko bi se kaj takega na Pemske in jezikovno mešanih okrajih go-dilo, ko bi n. pr. Čehi zahtevali, da se ustanovi čisto češki gimnazij tam, kjer se nahajajo edino otroci nekaterih čeških uradnikov, da bi se poučevali v češkem jeziku in da bi potem nemški otroci morali češki gimnazij obiskovati? O, tu bi nastal krik, pa saj bi Nje. ekscelence gotovo v to tudi ne privolila. Kako se pa more to, kar se smatra tam kot nemogoča reč, pri nas imeti za pravilno in naravno? Jaz tega ne umejem in tudi nobeden pameten človek ne bo tega nmel.

To so kar nenaravne razmere. Zraven hočem še na to opozoriti, da ne govorim samo jaz tako, ker taisto je govoril tudi deželni zbor; dalje opozorim na peticije — več kot 100 — ki prav sedaj leže pri naučnem ministerstvu; to so peticije občin, župnijskih uradov, ki zahtevajo vstanovitve slovenskega gimnazija v Gorici. Če tedaj le pri tem ostanem in več ne tirjam, kakor da se vpeljejo paralelke, in sicer za slovenske učence — se slovenskim, za italijanske za italijanskim kot učenim jezikom, potem se mi pač ne bo očitala prenapetost, ampak po pravici se bodo smatrale moje tirjatve za skromne.

Če nje. ekscelence noče imeti razdelitve na troje, potem naj se vpeljeta le po dva paralelna razreda, in sicer eden za slovenske, drugi za italijanske učence. To ne bodo delala nikakih težav, in tu morem povedati, da se verstvo vže sedaj za italijanske učence v italijanskem in za slovenske v slovenskem jeziku poučuje. In kaj se pa dela z malo nemškimi učenci, od katerih prideta na razred, dva ali trije? Ti se vrste ali med italijanske učence in se poučujejo prav dobro, ali pa dobivajo pouk v slovenščini. To gre prav dobro, ker pri nas vsi otroci nemških starišev razume ali slovenski ali italijanski; in njim bi bilo le v korist, ko bi imeli potem priliko temeljito naučiti se ali italijanski ali slovenski, ker to jim more biti le v veliko korist gledé na njih prihodnost. Ko bi pa nje. ekscelence tudi tega ne hotela, in ko bi se hotel nižji nemški gimnazij vendarle še na dalje obdržati, tako sem prepričan, da bi povprečno ne prišlo na razred po pet učencev, ampak le dva ali trije, morda kedaj osem, ali povprečno ne več ko pet. Ali pa je uredno za trud in trške vzdržavati nižji gimnazij zaradi 20 učencev? Jaz mislim, da ne. Ko bi se imel pa vendarle vzdržati — Neincem to privoščim — potem naj se vstanovi posebe nižji gimnazij se slovenskimi in italijanskimi paralelkami za prebivalstvo cele kronovine goriške, v kateri prebivajo edino le Italijani in Slovenci. Na to bi gotovo ne nastala razdelitev

na troje in odstranjene bi bile vse obstoječe zapreke. Da bi pri tem troški postali nekoliko večji, razume se ob sebe. Ali goriška kronovina ni pasivna dežela, marveč ona je aktivna, in zato lahko tirja, da se njeni edini učni zavod tudi tako vredi, da se bodo njeni sinovi vzgojevali v materinem jeziku in si ob ednem privoščili tudi nemški jezik.

Kaker sem vže prej razložil in dokazal, bi se po tej poti in na taki način obe narodnosti boljše in temeljitejše naučile nemški jezik, in potem bi se dalo na višem gimnaziju skupno poučevati v nemškem jeziku. Jaz moram tedaj nje. ekscelenco z vso odločnostjo prositi da se mi ne bodo več odgovarjalo s takimi dvoumnimi besodami kakor se nahajajo v njegovem samotnem govoru in o katerih v resnici ne vem, kaj da pomenijo, ampak da vže enkrat prizna, da se paralelke morajo vpeljati, ker jih tirja pravica in zahteva čoli narod, in ker ni voč na poti nikakih zaprek, da bi se našo opravičeno zahtevo ne moglo spolniti (Dobro! Dobro! na desnici).

Predno končam, bi še rad omenjal gimnazij v Kranji.

Čuditi se je, s kako obhudovalja vredno vtrajnostjo se nje. ekscelence drži svoje naredbe, akoprav jo spoznajo vsi merodajni faktorji ne maram reči sicer za napačno, ali vendar za škodljivo čoli deželi; to je tiata naredba, s katero je Kranjski gimnazij odpravljen. Le malo profesorjev je bilo za obstanek tega gimnazija.

In zakaj? zato ker se jim prikladnejše zdi bivati v Ljubljani, kakor pa v mestu na deželi.

Vsi drugi faktorji pa so se v nasprotnem smislu izjavili, ker v Kranji se nahajajo vsi pogoji, pod katerimi more kak gimnazij obstajati. Kraj je zdrav, šolski prostori so tukaj, stanovanje za profesorje in učence ne manjka, tudi hrana ni druga, in prav to točko je treba zelo vzeti v poštev. In za ohranitev tega gimnazija je prosilo starešinstvo, pa tudi deželni zbor kranjski so se za-nj potegovali. (Poslanec Klun: Dvakrat). Če se tedaj kranjski deželni zbor za to poteza in spozna potrebo za nadaljni obstanek tega gimnazija, tedaj je sodil v tej zadevi gotovo eden najmerodajnejših faktorjev.

Ali nje. ekscelence se trdo drži svoje naredbe, rajše tedaj provzročiti več stroškov, pa le da se trdo drži! Zdej si hočejo na drugi način pomagati. Vstanovili so namreč v Ljubljani nižji gimnazij, in mislijo, da se bode s tem na višem gimnaziju število učencev, katerih je bilo 900, zmanjšalo in da bode tako ta nedostatek odstranjen. Ali gospod minister bi bil to dosegel z manjšimi troški, ko bi se bil gimnazij v Kranji obdržal. Tu bi ne bilo treba skrbeti za prostore, katere daje občina, in vse bi bilo šlo lepo.

Še nekaj drugega je treba tu vzeti v poštev. Ako pridejo vsi učenci, ki so bili prej v Kranji, v Ljubljano, potem se bode število učencev zdatno pomnožilo. Tu je treba pomisliti, da v Ljubljani vže obstoji viši gimnazij z 900 učenci, dalje viša realka, ki spet šteje veliko učencev, potem pripravnica za učiteljice, slednjič so tudi ljudske in obrtnjske šole. Število učencev je tedaj tako veliko, da so prvič vže v veliki zadregi gledé stanovanj, drugič postaja hrana dražja in bati se je nevarnosti v zdravstvenem oziru. Tu opozorim samo na kozice katere so pred dvema letoma tam epidemično razsajale. Če se tedaj toliko učencev tamkaj skupaj spravi, morajo nastati velike težave toliko v zdravstvenem oziru, kakor tudi glede na vzgojo. Za vzgojo in izobrazbo učencev so prava in dobra stanovanja naj večega pomena; če je pa tako veliko število otrok skupaj, se morajo stariši zadovoljiti z onimi stanovanji, katera sploh dolo. Dalje pa je tudi nemogoče učence, ko jih je toliko, prav nadzorovati. Koristiti tedaj gotovo ne more, če se na ednem kraju in sicer v Ljubljani, ki primeroma ni tako veliko mesto, zjedini vse učne zavode in če se s tem število učencev čez mero pomnoži. Prav za nasprotno bi se bilo moralo skrbeti, Kranjski gimnazij naj bi se bil še celo spopolnil z višim gimna-

zijem, v Ljubljani pa naj bi se bilo vpeljalo neko določeno število („numerus clausus“), in tako bi imeli učenci v Kranji boljše stanovanja, in tudi za njih izobrazbo in vzgojo, kakor tudi v zdravstvenem oziru bi bilo boljše preskrbljeno.

Če nje. ekscelence misli, da bi vzbudilo kako grajo, ako svojo naredbo prekliče, potem moram zagotoviti, da bi ne ališala se no graja, ampak največja hvala bi se razlegala po celém Kranjskem in v vsakem Kranjskega mesta, kateri hvali bi se tudi mi pridružili. Ko bi bil ta pomislek kaka zapreka, naj se ga nje. ekscelence le znebi in Kranjski gimnazij naj spet vstanovi.

Če se nam pravi in se nas tolaži, naj počakamo z novo vstanovitvijo Kranjskega gimnazija, dokler ne vidimo vseh sedanjih poškodb, potem moram reči, da me to ne zadovoljuje, ker enaka tulakila smo vže prej ališali, ko je šlo za vpepe slovenskih paralelek v Ljubljani, in glej, pri vsem tem, čoli tudi so bili vpepi dobri, se ni spolnila dana nam obljuba, da se bodo take paralelke vpeljale tudi na naših gimnazijih. Nasproti tej izjavi nje. ekscelence sem tedaj jaz zelo skeptičen.

Prosim tedaj nje. ekscelenco še enkrat, da se spolnijo vse moje navedene želje in zahteve, ki so po pravu in postavi opravičene; tukaj bi le na to še opozoril, da bi bilo tudi za italijansko prebivalstvo v vsakem in tudi političnem oziru bolje preskrbljeno, ako se jim spolni želja glede na vstanovitev paralelek na goriškem nižjem gimnaziju, ker s tem se jih bolj zadovolji in tudi državi vdanejši in zvestejše stori, kakor pa če se jih ima vedno nezadovoljno, in se jim daja povod, da primerjajo svoje razmere z razmerami, v katerih živé Italijani onkraj Idrije. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Procesija na Sv. Gore.

Sijajnejše se ni mogla izvršiti procesija, kakor se je. Vdeležitev je bila tako ogromna, da je prekosila vse nade; procesija je bila po vsem veličastna in velikanška, prizori tako ginljivi, da jih more zapopasti le oni, ki je bil priča skupnega klisa iz tisoč in tisoč grl k Njej, ki je pomoč kristjanov in tolažnica revnih. Pret. ponedeljek 19. maja je sijajni dokaz pobožnosti in globoko v srcih vkoreninjenega zaupanja našega vernega ljudstva do Marije, in posebnq do njenega svetišča na Sv. Gori. Le-ta dokaz je toliko veljavnejši, ker je le migljej zadostoval, da so je nad 40 tisoč vernih skoro iz vseh duhovnj naše nadškofije vzdignilo, ter romalo po strmi, dolgi poti tje, kjer je še vsakdo našel tolažbo, če je le prišel s pravim srcem.

Izvemši naj daljnije duhovnije, spremljal jo vsak duhoven svoje farane; prišlo so pa posamezne osebe tudi od naj bolj oddaljenih krajev. Zastopana je bila tudi Tržaška škofija po veleč. gosp. Grubiša, župniku sv. Križa; med Tržačani zapazili smo mnogo Brkink. Tudi kat. društvo v Vidmu je bilo zastopano po svojem predsedniku dr. u Casasola.

Bolj oddaljeni romarji prišli bili so že zvečer v Gorico: skupoma pa so začeli dohajati kaj po 9. uri na predvečer, kar je trajalo do 3 $\frac{1}{2}$ ure zjutraj. Zatekli so se v farne cerkve, posebnó v stolno cerkev in v cerkev sv. Ignacija na Travniku, ki so bile celo noč odprte.

Milo petje se je razlegalo po ulicah, ko so dohajali oddelki, ravno tako po cerkvah, kjer so prenočili; Lah in Slovenci, vsak v svojem jeziku, častili so neprenehoma se svojimi milimi pesmami Marijo, v naj lepšem miru med seboj.

Koj po polnoči brale so se sv. maše v glavnih cerkvah, in obhajali so se verni, in to je trajalo do 3. ure zjutraj, ko je bilo čaa vzdigniti se.

Že dolgo pred določeno uro so se vrstile in vzdignile razne duhovnije zbrane pri Caterini-u, in začelo pomikati se proti Solkanu. Točno ob 3 $\frac{1}{2}$

vzdignila se je mestna procesija, pa trpelo je celo uro, preden je prišla do Caterini-a, in se tamkej zbranim pridružila, ki se je le polagoma pomikala po mestu, moleča in prepevajoča. Pol mesta je bilo po koncu, da so gledali in občudovali nenavadni prizor. Guječa je bila v resnici velika tu in tam po mestu, pa vendar nikakega nereda; veterani in redarji mestni in cesarski so skrbeli za red.

Velikanska je bila procesija, ki je segala od Gorice do Sv. Gore, le tu in tam pretrgana za nekatere korake. To smemo trditi iz tega, ker se prvi oddelki, ki so se vzdignili od Caterini-a, začeli dohajati na Sv. Goro kaj po 5. uri, zadnji se pa došli le malo pred 8. uro; za celo pot pa rabi se s polazno hojo, kakor je šla množica, male tri ure.

Pridli v Solkan, zapazili smo, da je bilo mnogo hitro razsvetljenih in okrašenih, kakor je bilo videti tudi v mestu po nekaterih krajih.

Na Goriškem koncu Solkana, kjer krene pot navgor in se vije 2 uri na dolgem, občudovali so romarji vse v sredi procesije, kako se vije in pomika nepretrgana rajda romarjev gor do vrha. Silno ginitiv pa je bil prizor pod Preralom, kjer pelje pot v dolgem ovinku. Jutranje sol. ce se je ravno vzdignilo nad Čavnom zadej in zasijalo na mnogobrojne križe, ki zabliščijo v jutranji zarji; od zgoraj in od zdej, od spredej in zdej razlega se milo petje, — moral bi biti kamen, da bi Ti ne bilo to srca ganilo do solz.

Moral si biti trden, da Ti ni srca ganilo do solz.

Če si pa med potem siloma tega se ubranil, se Ti je srce topilo v solzah, ko si dospel do svetiliča. Tu je stala glava pri glavi okoli in okoli cerkve; Cerkev pa prostorna za 10tisoč ljudi in vže od 2 ur po polnoči natlačena, ti je kazala prizor, kakršnega svoje dni nisi doživel.

Le počasi in siloma rijejo duhovnije za križem naprej, romarji, da si vže celo noč na nogah, nekateri vže od prejšnjega poludneva, pri pogledu čudežne Matere nad oltarjem na novo oživijo, pozabijo na ves prestani trud ter jo pozdravljajo z zaupnimi klici.

Tu se razlega Marijna pesem, tu lavretanske litanije, tamkej Češčena si kraljica, tu slovensko tam laško, vse pozdravlja in proslavlja ljubljeno Mater z najmilejšimi in z najglobokimi čuti; mili glasovi razlegajo se v raznih jezikih in v raznih napevih po vseh kotih prostorne cerkve; od zunaj ališiš odmev onih, ki so dali prostor naslednjim, in onih, ki željno čakajo priti pred obličje vesoljne Matere. Vsi, brez razločka narodnosti, stanu, starosti, vsi le enega srca in ene želje, kako bi pozdravili svojo Mater in Jej skazali dostojno čast. Ta prizor pre-unil je vsakega tako globoko, da se mu je na novo začelo srce topiti veselja kolikorkrat ga je kedo spomnil kasneje na to.

Naenkrat potihne vse mnogobrojno petje po svetiliču; do glavnih stopnic pred velikimi vratami prišla je procesija stolna cerkve med neštevilno množico, ki radi gaječe eden drugega nosi — kleče zapoje duhovščina „Ave Maria Stella“, mogočne orglje v cerkvi oglasijo se, in iz kora zadonijo močni čersti glasovi, ki nadaljujejo veličastno pesem, segajočo v dno srca; bili so bogoslovci, ki so jo peli in ponovili tudi za Graduale med mašo, in še enkrat po blagoslovu.

Nj. Prevzvišenost knez - nadškof ki so bili vže prejšnji večer prišli, so bili tudi skoz celo uro v cerkvi, ko je procesija dohajala, in ne morejo pozabiti dušnega veselja, ki so ga med tem užili.

Ob 8. uri je bila slovenska pridiga; prof. dr. Mahnič je z močnim in donečim glasom v daljšem govoru živo in prepričalno dokazal, kako Marija vselej pomaga sv. Cerkev. Za njim nastopi mons. Velisic, nadžupnik v Ogleji, ter v laškem jeziku vnema romarje v Marijo zaupati. Oba govornika sta povdarjala namen procesije, ki je blagoslov božji sprositi za sv. Očeta in za presvitl. cesarja.

Na to je bila pontifikalna maša, ktero so služili Nj. Prevzvišenost. knez - nadškof; stregli so mu preč. stolni dekan Mercina in preč. korarja Kofol in Košuta. Slednji je vodil tudi procesijo stolne cerkve. Na koro se je med tem odmeval zbrani kor 25 bogoslovcev centralnega semenišča; peli so Witt-ovo mašo, pri kateri smo občudovali njih spretnost in njih ubrane glaseve.

Veliko so v resnici pripomogli gg. bogoslovci v povelicanje izvanredne svečanosti.

Po slov. maši dali so prevzviš. knez - nadškof papežev blagoslov in s tem podelili popolnoma odpustek. Slednjič je bil blagoslov z Naravetejšim in s tem je bila končana procesija.

Pol ure kasneje je imela Sv. Gora navadno lice kakor ob drugih nedeljah; vsa nebrojna množica razšla se je hipoma na vse strani.

Gostilne so bile prazne, ker naše ljudstvo je vbogo in revno.

Pri toliki gneči na potu in v cerkvi prigodila se ni niti naj manjša nesreča.

Za red je skrbelo 50. veteranov pod osebnim vodstvom svojega predsednika blagor. g. Jakobi-a, ki

se je pri tej priliki v resnici žrtvoval za dobro, avto stvar.

Pri obedu v samostanu bilo je blizo 90 oseb, skoro sami duhovni. Prvo napitnico napravijo Nj. Prevz. preč. knez - nadškof v lat. jeziku na S. Očeta in presvitl. cesarja; povdarijo tužno stanje Sv. Očeta in britkosti ces. hiše, pri katerih je presv. cesar dal junaški vzgled krš. udanosti.

Na to so sledile še razne napitnice v raznih jezikih.

Da se je na Sv. Gori izšlo vse v naj lepšem redu, zahvala gre izvanredni blagotomnosti vodja Sv. Gore, vel.č. g. Lorenca Rutarja, ki zna z neko posebno mirnostjo in hladnokrvnostjo vse za časa preskrbeti.

Dopisi.

Iz goriške okolice Z veseljem čital sem dopis od spodnjega Kraša v „Navi Soči“ dec. 9. maja t. l., v kojem g. dopisnik oporoka mojim besedam v dopisu iz Vrtojbe: menda je ostalo le pri sklepih in dobrih željah... Vsa bi tudi o tem še pisal ne bil, in tudi z „menda“ omenil ne, ko bi mi nekoč, preko Vipave sprehajajo se, ne pridonel tam nekje od južne strani znani glas „godbenih instrumentov in posebno pa še na divj. noskok vabečega bobna. Hvala Bogu torej, da se plesi po dol. Krašu niso le omejili, marveč celo pa nekaterih občinah popolnoma odpravili; zares, vsa čast tacim možem; oni so vredni in modri zastopniki svojega ljudstva. Vsekakor ima gospod dopisnik še spod. Kraša prav, ko nam kliče: Posnemajte nas!

Z neumornim delovanjem in resnim postopanjem doseže se mnogo tudi v tem obziru, in enkrat — upajmo vsej — prišlo bodi ljudstvo do spoznanja, da so jim plesi v vsakem obziru škodljivi.

Ker pa vže zopet o plesu govorim, naj zvedo častiti bralci cenjene stare „Soče“ tudi njega pogubosne žrtve. Slučajno me nanesel pot 10. t. m. skozi prijazno vas Št. Peter pri Gorici. Izven vasi proti mestu gredč, približuje se mi mrtvaški spreved. Da je bil mrlič samskega in ženskega spola, spoznalo so je na prvi hip na lepo v belo oblečenih, sv. križ, prekrasne vence in raket nesodih dekletih. Za križem stopale so resnih obrazov deklice, moleč rožni vence; za raketjo truma mladeničev, pa množica domačega ljudstva. Pridružil sem tudi jaz. Nekako težko mi je bilo pri srcu, pa koga ne presunejo enaki prizori? Po končanem pogrebu, vprašam blizu mene stoječega mladeniča: „Kedo je bila ravnokar pokopana deklica, in vsled kako bolezni je morala še tako mlada (18 let) svet zapustiti? Odgovori mi: „Pregrela se je na plesu!“ — Ves zamišljen vraem se zopet proti domu; ali ker je prav k. „Šmarncem“ vabilo, vstopim tudi jaz v lepo razsvetljeno cerkev. Pri „Šmarncem“ je preč. g. dokan čital iz knjige prav o tem, kako da Marija mladino k sebi kliče, in na zadnje je sledil zgled, kako da je neka posvetna deklica ob nedeljah in praznikih rada obiskovala veselice, med tem ko so njene pametnejše tovaršice zbirale se v cerkvi, molile in sv. pesmi Mariji na čast prepevale. Ta razvajena in razposajena deklica je kmalu na plešišči zbolela, v boleznih vpila in klicala Marjo na pomoč — ali zaman, za vnetjem in hudo vratno boleznijo je vmrila. — Po teh besedah bralec postoji in reče: Menda ni golo naključje, ampak slučaj, ki ni „slučaj“, da je Božja previdnost tako vravnala, da se bere prav v današnjih „Šmarncih“ enak zgled, ki mora biti mladini v svarilo. Kader človek ne posluša več od Boga poslanih in postavljenih učnikov, potem pa začne Bog sam pridigovati, pa tako, da potrese mozek in kosti. V preteklih 10 letih — nadaljuje preč. govornik — je v tej duhovnji v starostni dobi od 20-26 let 22 mladih ljudi vmrlo. Ne rečem, da vse, ali večino izmed njih je umoril nesrečni, pogubosni ples!

Po Končani službi božji podam se počasno korakov na svoj dom, a po poti gredč sem večkrat milo zdihnil in premišljeval v resnici žalostne posledice naših pogostnih, noroglavnih plesov, ki tolikim v najlepši mladosti prerčejo nit življenja. „Obstanki, ne dajate dovoljenja za ples, kajti v prvi vrsti imate vi na vesti prerano smrt toliko mladih ljudi!

(Dopis smo zaradi pomanjkanja prostora nekoliko prikrasili. — V red.)

Dunaj, dne 20. maja (izv. dopis).

Poslaniška zbornica državnega zbora imela je v saboto zadnjo sejo v letošnjem zasedanju, gospodarska zbornica imela bode pa še kako sejo, da razpravi in sklene še o rešeh, ki jej dojdejo iz poslaniške zbornice in potem še le se bode zborovanje končno pretrgalo in preložilo do jeseni.

Naj važniši predlog, s katerim se je zbornica zadnje dni pečala, bila je poravnava vlade z galicij akim dež. zborom glede zemljiščno — odveznega zaloge Galicije, o katerem je „Soča“ v posebnem član-

ku obširneje poročala, in je toraj stvar č. bralcem „Soče“ že znana.

S to stvarjo se je drž. zbor že vdrugič pečal, ker je bila ta poravnava sprejeta že leta 1884 v finančnem odseku, ali do rasprave v zbornici ni bilo prišlo, ker je bila državnemu zboru doba v letu 1885 potekla.

Tudi letos je sprejel finančni odsek z veliko večino ta vladni predlog, levica pa je stavila po svojih udihi v finančnem oledku poseben predlog, da bi se namreč izročila ta reč državnemu sodišču, katero naj bi vprašanje rešilo, ali ima država pravico plačilo tirjati od Galicije tistih svet, ki jih je vplačala zemljiščno — odveznemu zalogu galicijskemu ali ne. Živahna razprava trajala je več sej in je bila končana še le v seji dne 15. tek. m., toraj na praznik Vnebohoda Gospoda, ki je trajala od 1. popol. do 8. ure zvečer. Pri glasovanju po imenih bil je zavržen predlog manjšine z 19 glasovi večine, predlog večine pa sprejet z 20 glasovi večine.

S tem bil je odstranjen jako prepirni predlog, in glasovanje in zmaga desnice vtrdila je sopen želzni obroč desnice v veliko žalost levicarjev. Pemenljive so bile pri tej razpravi besede načelnika kluba poslancev iz Galicije, Javorski-a kateri je z odločnim glasom levicarjem zagrmel: pripravljeni smo delovati z vami (levicarji) ali nikada pod vami. S to izjavo je od sebe in Poljakov za vselej odklonil zapeljivo vabljenje levicarjev, naj bi Poljaki popustili desnici in se pridružili levici.

Drugi važen vladni predlog bila je preuredba postave o mitnicah.

Leto za letom sklepele so se namreč resolucije v finančnem odseku in sprejemale v zbornici, naj bi vlada vse mitnice odpravila. Vsled tega predložila je bila letos vlada načrt postave, po katerem bi se ne imele odpraviti mitnice sploh, ampak le mostnina; zato pa bi se imela zvišati cestnina in sicer za nekatere živali po 500%, za druge celo za 1000%, tako, da bi država od sedanjih dohodkov za cestnino in mostnino ne bila nič zgubila, pač pa še nekaj tisočakov pridobila. Ako bi se bil sprejel vladni predlog, moralo bi Primorsko — že itak revno Primorsko — na leto plačevati za 18 tisuč goldinarjev več za cestnino, kakor plačuje do sedaj za mostnino in cestnino skupaj. Tega vladnega predloga finančni odsek — v kojem sedi tudi vaš slovenski poslanec — ni mogel odobriti, ampak sprejel je soglasno prvi del predloga, da se ima mostnina odpraviti, in zavrgel je ravno tako soglasno drugi del vladnega predloga, to je, zvišanje cestnine, katera ima toraj ostati kakor do sedaj. Temu soglasnemu predlogu finančnega odseka pridružila se je — vkljub vladnemu ugovarjanju — tudi cela zbornica, in je sprejela po oledku priporočano postavu soglasno. Če bo sprejeta ta postava tudi v gospodski zbornici, in potem potrjena tudi od presvitlega cesarja, po tem odpade mostnina in s tem odpade za državo od dohodkov iz mitnic letna svota gld. 600 tisuč, za katero bo ljudstvo pa olajšano.

Sklenila se je tudi postava, valed katere se olajšuje uvaževanje ameriških trt v one kraje, kateri so po trtni uši poškolovani, in pa še druga postava, po kateri bodo uživali vinogradi, kateri so bili pokončani po trtni uši in vnovič s trtami zasajeni, oproščenje davkov na 10 let.

Komaj je nehal zborovati državni zbor, kateri služi Dunajčanom tudi v razveseljevišče ker so hodniki za poslušalce bili vselej napolnjeni, tudi če je zborovanje trajalo v trdo, pozno noč, odprlo se jim je preteklo sredo pa drugo razveseljevišče, to je poljedelska razstava v Praterju. Razstava zavzema prav obširne prostore in je jako okusno razvrstena. V njej so razloženi poljedelski pridelki vsake vrste, pa tudi vsa sredstva in orodja, katera se rabijo pri poljedelstvu. Da razstava ljudstvo močno zanima, sodi se lahko iz tega, da jo obiskuje velika množica, ki šteje nad 35 tisuč ljudi na dan. Ker bo to podjetje privabilo mnogo ljudstva iz vseh avstrijskih dežel in pa iz bližnjih držav, je preskrbljeno dovolj za vse dunajske gostilne in trgovce, tako da postaja dan na dan manj opravičeno jadikovanje nekaterih dunajskih poslancev in listov, kakor da bi Dunaj pečal, in hiral njegova trgovina.

Biljana, 7. maja. (Gospodu I. Vodopivcu v Rimu — v obrambo članka „Rak na telesu primorskega ljudstva“, „Soča“ t. l. št. 13 in 14. Konec.)

Dopisnik rimski piše glede mojega članka: „Gospoda pa opozarjam, da mi je prav dobro znano, zakaj se je tako grozno segrel zaradi aleksandrovanja in da bi se njegov dopis vse drugače sodil, ako bi dal jaz tudi na to stran svoja pojasnila.“

V isti številki na isti strani piše „Nova Soča“: Nekdo išče prilike, kako bi zopet zanetil kak ostuden osebni prepir; a ista „Nova Soča“ ni videla ostudnega sumničenja osebe v rimskem dopisu. Vas pa vprašam, gospod dopisnik! Kam merite se zgoraj omenjeno opazko in cikanjem na mojo osebo? Ne vem, če sem kedaj v svojem življenji z

Vam! govoril — ne vem. Sicer vam dovoljujem, razjasniti le „tudi na to stran“ potem pa bodem jaz „tudi drugo stran“, ker da se resnica prav spozna, čuti je treba oba zvana. Kolikor spoznam ono osebnostno sumničenje je imelo namen — podreti in izpodkopati veljavo mojemu članku, kateri se ni dal uničiti — z objektivnimi razlogi.

Vše parkrat je blagovolila „N. Soča“, kaker je mnogo čitateljev lahko razumelo prav na mene meriti in me zaničljivo imenovati — mladega, premladega. Na kratim ji tega kratkega veselja — saj mladost je res kratka... vendar nekdo nas je v „N. Soči“ podučeval da glede na mladega urednika „N. Soče“ bi ne smeli gledati kedo je kaj pisal, ampak — kaj. Ali imajo neke v Gorici dvojca — „bratca“! Sicer si mladi vrednik „N. S.“ sam kompromituje, ko sprejema v svoj list dopise, ki drugim mladim mladost očita. To ni umestno. Glede moje mladosti, oziroma starosti, in glede vrednikove starosti, oziroma mladosti, smelo smem podati mu roko svojo in reči: „Haj veselo mili družji!“

Se jedno besedo gospodu Vodopivcu.

Vem, da gosp. Vodopivec čista božji nauk. Tam v katekizmu na str. 75 je pisano o sv. zakonu to le: „Sakrament svetega zakona je nerazvezljiva zveza, s katero se dvoje nezavezanih, kršč. ljudij, en možki in ena ženska po postavi božji vzameta in zaročita, da bi jima Bog po tem zakramentu milost dal v svojem zakonskem stanu do smrti pobožno živeti in svoje otroke po kršč. izgojiti.“

Iz tega je razvidno, kakne namene bi po katoliški veri moralo doseči zakonsko življenje, ali katere, kaker vidi vsak na prvi pogled, aleksandrovanje popolnoma preprečuje. Ne maram dalje in obširnejše o tem govoriti — to ne spada toliko v politički list —, a le to naj omenim. Po naši katoliški veri sta dolžna mož in žena otroke kršč. vzgojati in skrbeti za čašno in večno sročje... A tudi to preprečuje skoro popolnoma, ker pri vzgoji malih, nježnih otrok — ima glavno nalogo — mati. Možki je preojster preosoren za ta posel. Mati ima srce. A sice ima tudi otrok. Očetova naloga začne bolj ko se razumjame v otroku razvijati. Denimo tudi, da prinese par tisoč mati iz Aleksandrije: a pri tem je bila vednoma verska vzgoja otrok nemogoča... za to pa otruči one tisočake prostopašno kmalu poženejo. Glavni namen mater je — oščeti otroke večno a posransk namen je: oščeti je čašno. A aleksandrovanje žena ne more vzgojiti otroke versko, kaker je mati dolžna in kar skoraj jedino mati more storiti. A na Vipavskem in v Brdih — davi so ti kraji zelo zadolženi — vendar ni še tako groza slabo, da bi se ne moglo pri nekom uaporu živeti... in da bi po sebnosti matere morale zahajati v Aleksandrijo. Trdim da ne vabi toliko potreba, ampak kopčenje po složenem, lahkem, mehkužnem življenji, žene naše v Aleksandrijo. Aleksandrovanje onemogočuje skoro vse namene zakona. In tako aleksand. zagovarja g. Vod. in g. Gabr. odobruje. Aleksandrovanje ni le proti kršč. ampak, rekel bi skoraj, tudi proti... živalsko. Krava muče, ako se ji siloma vzame tele... a mati, človeška mati ga radovoljno zapusti!! Teletu, katero je namenjeno za rejo, pustite sesati dolgo lastno mater — a otroku človeškemu ne... ali k večjemu je podtaknejo tuji materi... Mati kukavica!! To zagovarjate g. Vodopivec!!

Doma zapusti mati lastno otroče, a gre dojeti — tuje. Doma zapusti kršč. mati svoje kršč. otroče, a gre dojeti — razkolniško! turško! judovsko!!... Gospod Vodop. kakne pojme imate o materinskem stanu, da zagovarjate aleksandrovanje? Kako ljubezen do nedolžnih črvičev... slovenskih, ki se, kaker piščeta brez klove, potikajo po vasi umazani, surovi, divji, bleđi, zanemarjeni, raztrgani...

Da, gospodine! zvijajte se, kaker hočete aleksandrovanje je in bode pogubno... tudi če vi ne priznate, za kar mi je malo mar, samo da spozna in prizna ljudstvo naše kateremu jedino jo bil oni članek pisan.

Čudim se, da je mogla „N. S.“ vsprejeti oni „popravek (!)“ — posebno če pomislim, da njeui urednik kot bivši pedagog gotovo pozna važnost matere pri vzgoji otrok — kar pa onemogoči prav aleksandrovanje. Ali se s takimi „popravki“ koristi svojemu narodu, zelo dvomim. Naj stikam, kaker hočem, razloga ne najdem zakaj je g. Gabrček oni „popravek“ vsprejel. Zagotavljam ga, da posredno zagovarja aleksandrovanje tudi pri svojih bivših kolegih ne žanje — posebne slave kot vzgojitelj.

G. Vodopivec je svoj „popravek“ podpisal. Da pa ne bode mislil, da se jaz sramujem svojega članka v „Soči“ št. 13 in 14 zato podpisem se tudi jaz, da bode stal mož proti možu.

IGNACIJ KRALJ
tisti „mladi gospod“.

Politični razgled.

Državni zbor je prenehal svoje delovanje in šel na počitnice, ki znajo trajati bržkone do

meseca oktobra. Poslaniška zbornica se je razšla 17.; gosposka pa 20. t. m., in obe sti odobrili državni proračun za l. 1890, kaker je tudi gosposka zbornica v svoji zadnji seji brez posebnega ugovora pritrdila vsem drugim postavnim načrtom, katere je bila vže sprejela poslaniška zbornica in o katerih govori obširnejše naš današnji dopis z Dunaja. V delegacije so bili izbrani iz dežel, ki nas bolj zanimajo: Za Kranjsko: Klun, namestnik dr. Ferjančič; za Gorico: grof Coronini, namestnik knez Hohenlohe; za Trst: Stalitz, namestnik Burgstaller; za Istro: Rizzi, namestnik de Franceschi. Pemski poslanci obeh narodnosti so letos napravili kompromis, vsled katerega bodo Čehi s 6 in Nemci s 4 poslanci zastopani v delegacijah. Staročehi so bili tudi Mladočehom ponudili edno mesto v delegacijah ter samo izrekli upanje, da ne bode mladočeški delegat v svojem političnem delovanji nasprotoval nazorom drugih čeških delegatov. Znano je namreč, kako posebno dr. Vašaty in grof Lažansky pri vsaki priliki pobijata zvezo z Nemčijo. Načelnik mladočeškega kluba dr. Engel je pa to ponudbo zavrnil.

Češki deželni zbor, v katerega so sedaj vstopili tudi nemški poslanci, se je 19. t. m. sošel večinoma iz tega namena, da pritrdi poravnavi, dognani med vlado in zaupnimi možmi obeh narodnosti. Koj v prvi seji so se razdelili predlogi glede na sastavo kurij, na razdelitev mandatov veleposestva, vsled česar dobē Nemci dvajset mandatov, in na razdelitev dež. kulturnega sveta. Ministerski predsednik grof Taaffe se je tudi podal v Prago, da se vdeleži obravnav dež. zbora o preosnovi volilnega reda za veleposestvo. — Pri volitvi v deželni zbor v okraji Hořicah je bil izvoljen mladočeški kandidat Pour s 121 glasovi proti staročeškemu kandidatu, ki je dobil le 20 glasov.

Ogrska vlada je predložila državnemu zboru postavni načrt o nedeljskem počitku, vsled katerega bi obrtniki ne delali ob nedeljah od 6. ure zjutraj naprej do 6. ure prihodnjega dne. Dovoljeno je le ono delo, katero se mora izvršiti, ali tudi tu je predpisano, da se delavci namestujejo. — Zbornica poslancev je tudi sprejela vladni predlog, po katerem se bode pouk grščine omejil.

Nemški katoličani so hoteli imeti letošnji shod v Monakovem in priprave za to so se bile vže pričele; ali pretekli teden je poslal princ-regent bavarski lastnoročno pismo Monakovskemu nadškofu, v katerem pravi, da sploh ni proti katoliškemu shodu, ali da se mu Monakovo ne zdi primeren kraj, da bi se tu imel ta shod. Nadškof je to željo princ-regenta dotičnemu odseku, kateri je imel vse potrebno vkreniti za obhajanje tega shoda, razodel, in odsek je sklenil komisarju nemških katoliških shodov, knezu Löwenstein, priporočati, da naj on sam po svoji volji za letos izvoli drugo mesto. — V nemškem državnem zboru je znani socijalni demokrat govoril proti vladnemu predlogu o pomnoženji nemške armade in preprijazni Bismarkovi politiki nasproti Rusiji. Drž. kancelar Caprivi je rekel, da mu je zapustil njegov prednik, knez Bismark, miren in vgođen položaj nemške politike. Ker so nekateri poslanci tirjali, da bi se službena doba vojakov skrajšala, je kancelar odgovor, da on v to ne more privoliti, ker je zdaj vojaško izvežbanje veliko težje, kaker je bilo pred leti, ker je mladina današnja tako pokvarjena in spridena; tista armada pa, ki ni dobro izvežbana, ni vredna denara, ki se za njo potrosi. — Nek sodelavec francoskega lista „Matina“ je imel s knezom Bismarckom pogovor, pri katerem se je Bismarck izrazil, da je še premlad za počitek. Nemčija je dosegla svoj namen in nima v Franciji nič več iskati. Nemčija ve, da bi segnila Rusijo vmes, ko bi Nemčija napala Francijo, nasproti bi pa tudi Nemčija varovala Avstrijo v boji z Rusijo.

Na predlog ministerskega predsednika Crispi-a se je postavni načrt o preosnovi nabožnih ustanov, katerega je bila poslaniška zbornica sicer sprejela, ali senat prenarobil, izročil v pretresovanje tisti komisiji, katera se je vže prej z njim bavila.

Domače in razne vesti.

Vpokojenje. Vitez Marquet, o. kr. policijski svetovalec in večletni načelnik tukajšnjega policijskega urada, je stopil v stalni pokoj.

Kapitelj stolne cerkve v Solnogradu je 20. t. m. izvolil nadškofom stolnega prošta in devedanlega pomočnega in namestnega škofa Haller-ja.

Deželni predsednik kranjski baron Winkler je bil to vredo v Gorici; v četrtek se je odpeljal v Tolmin, kjer se hoče, kaker ališimo, muditi par dni in od tod se vrne po Soški dolini in čez Predil v Ljubljano.

Baron Rodič, bivši namestnik dalmatinski, je nevarno zbolel na Dunaji, kjer živi, od kar je šel v pokoj. Ker je baron Rodič vže blizo 80 let star, je bolezen toliko nevarnejša, in brzojavne vesti s Dunaja poročajo, da se mu še ni nič na bolje obrnilo.

Državni poslanec gospod vitez Dr. Josip Tonkli je v tem letu že v drugo na Dunaji nabral 300 gld. za otroški vrt in dekliško šolo ter jih je tudi že oddal na dotično mesto. Hvala mu!

Vojaška slavnost. Preteklo saboto je bila tukajšnja artilerijska posadka priredila na prostoru pred novo Cesar-Franc Jožefovo vojašnico za Gorico nenavadno slavnost, pri kateri so vojaki ponemali produkcije slavno znanega Buffalo Bill in predstavljali razne indijanske odnošaje. Več tisoč ljudi je bilo navzočih pri tej predstavi.

Po noči od nedelje do ponedeljka so bili zbrani v kavarni „Genio“ v Marzini-jevi hiši nekateri goriki mladeniči. Vže po polnoci vstopi v kavarno tudi vojak deželne brambe Peter Rusulan iz Koprive. Med mladeniči na edni in tem vojakom na drugi strani se vname koj besedni propir; in žalosten konec prepira je bil, da je vojak nekega Jož. Darbo z bodalom vohel v trebuh, ter ga nevarno in smrtno ranil. Ranjenca so prenesli v bolnico.

Lažnjive vesti. Komaj so se bili jeli v ponedeljek ljudje vračati s sv. Gore, vže se je raznašala govorica po mestu, da je edna ženska med procesijo na poti padla v omedlevice in koj dušo izdihnila, neko deklino pa da so v svetogorski cerkvi kar zmečkali. To zadnjo vest pogreje tudi zadnji „Corriere“. Kaker smo poizvedeli, na vsem tem ni niti besedice resnice; in reči moramo, da so to bile le srčne želje nekaterih ljudi.

Princesinja Helena Thurn in Taxis, hči rajnkega bavarskega vojvode Maksimilijana in sestra naše presvitle cesarice je 18. t. m. vsled neke operacije vmrla v Regensburgu; bila je zelo radodarna in pobožna gospa, in posebno udana rimskemu papežu, zato je tudi pogosto potovala v Rim.

Državna podpora za Goriško. Pred kratkim je državni zbor dovolil za Goriško denarno podporo v znesku 10.000 gld. C. kr. namestništvo v Trstu je vprašalo deželni odbor, kam in v kateri namen naj bi se ta podpora razdelila. Po predlogu dež. odbora se bode polovica te podpore dala za sgradbo ceste po Braniški dolini na Vipavskem, druga polovica pa za cesto čez Gradec. Ta dovoljena drž. podpora tedaj ni tista, za katero je po sklepu dež. zbora prosil dež. odbor, to se razvidi vže iz tega, ker laški del naše dežele ne dobi od te podpore niti vinarja.

„Edinost“ ima v svoji zadnji številki od srede uveden članek, v katerem razpravlja žalostne razmere ljubljanske. Veseli nas, da hoče „Edinost“ stopiti na drugo pot; škoda, da vže pred letom ni pisala v tem duhu tudi glede na goriške razmere; pa morda jej je za Goriško prav in hvalevredno, kar za Ljubljano obsoja? Bomo videli!

Nove naročbe na bakreni vitrijol. Tukajšnje o. kr. kmetijsko društvo naznanja utorejcem naše dežele, da v teku meseca junija lahko prisrbi še bakrenega vitrijola prve vrste po okoli 29 gld. a. v kvintal-prost voznine in drugih stroškov do Gorice, — če se oglasi zadostno število naročnikov in seveda proti gotovemu plačilu.

Naročba so izviši pa le tedaj, če se do 10. junija t. l. oglasi naročnikov za najmanj 100 kvintalov. Za vsak kvintal bakrenega vitrijola je predplačati 10 gld. varščine.

Naročila za manj kaker 10 kilogr. se ne sprejemajo.

Če ne bo do 10. junija vsaj 100 kvintalov naročil, ne kupi se vitriol in varščine se povrnejo. Kdor se hoče naročiti, naj pošlje kmät. društvu s pošto nakaznico primeren znesek — to je 10 gl. za vsak naročen kvintal ali 1 gl. za vsakih 10 kilogr. bakrenega vitrijola.

Kmetovalec, ilustriran gospodarski list s prilogo „Vrtar“ donša v svoji 9. št. naslednje vsebino: vitriol v trtarstvu in javno zdravstvo. — Odstavljenje prasat. — Razpošiljatev perutnine. — Mazanje platišč s petrolejem. — Voda v čebelarstvu. — Razno reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe krajske. — „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec ter stane s prilogo vred le 2 gl.

Listnica uredništva. Dopisniku s Krasa. Za danes ni bilo mogoče; prihodijo.

Javna zahvala.

Nižej podpisani izrekam javno zahvalo c. kr. priv. zavarovalnemu društvu „Feniks iz Dunaja“ ko mi je škodo po požaru po svojem glavnemu zastopniku v Gorici gosp. J. Settinger Nunska ulica št. 3. točno in vestno likvidiral.

Slednjič zahvaljujem se istemu ker mi je škodo povzročeno po požaru vničene žage vestno in točno izplačal.

Budajne na Vipavskem dne 19. Maja 1890.

+ od Bajr Andreja
+ od Bajr Elizabete

Vidilo in potrjuje

ŽUPANSTVO V BUDNJAH

dne 19. maja 1890.

Joz. Ferjančič,
župan

Zahvala.

Vsem p. n. sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam ob smrti naše nepozabljive ranjke matere

MARIJE vdove VIDIC roj. KOMAN

izkazali toliko najsrčnejšega sočutja, izrekojo tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo.

Kanal, 20. maja 1890.

FRANC VICIC, dekan
P. OTMAR VIDIC, O. S. F. } sina

MARJETA VIDIC, } hčeri.
HELENA VIDIC }

Schwarze Seidenstoffe

von 60 kr. bis 11.65 p. Meter
n. 11.65 p. Meter
— glatt und gemustert (ca. 150 versch. Qual.) — versendet roben und stückweise porto- und collfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant).
Zürich. Muster umgehend Briefe kosten 10 kr. Porto.

A. MAZZOLI

LASTNIK

DROGERIJ V VIA DEI SIGNORI IN VIA GIARDINO V GORICI

ima veliko zalogo

bakrenega vitrijola

iz znane tovarne kemičar izdelkov v Aussig na Pomurju. Merodajni vinorejci priznajo, da je ta bakreni vitriol boljši kakor vsak drugi.

V zalogi dobi se tudi Cement Portland prve vrste, iz slavnoznanne tovarne gg. Egger in Luthi v Kufstein; kakor tudi rimski Cement (Calce idraulica) iz Weissenbach. Ti dve vrsti „Cementa“ odlikujeta se od vseh drugih, ki so sedaj v prometu.

Nadalje preskerbljen je s Carbolineum t. j. tekočino, ki je izvrstno preservativno sredstvo proti mokroti čerovini in goji lesa; zlasti priporočamo za reči, ki so izpostavljene vremenskim neugodam ali pa ki so pod vodo.

Ta „Carbolineum“ rabi se tudi z najboljšim uspehom proti nekaterim merčesom, ki posebno na tlim drevesom veliko škodo delajo.

Vedno dobivajo se tudi raznovrstne oljate in suhe barve, kakor tudi čopiči.

Cene so primerne in ni bati se nobenega tekmovanja.

VINSKE IN SADNE STISKALNICE

najnovejša sestave prav pripravne in za 200% bolj močne kot druge.

NA DERŽAVNI SADNI RAZSTAVI NA DUNAJU

meseca oktobra 1888 kot najboljša spoznane in s Pervim darilom obdarovane.

MLINE za grozdje in sadje

izgotovljajo in prodajajo

Ph. Mayfahrt et Co.

Fabriken landwirthschaftlicher u. Weinbau-Maschinen. Eisengiesserei und Dampfhammerwerk

Dunaj II, Frankfurt a. M. u. Berlin N.

KATALOGI in usako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

— Sposobni zastopniki s. iščejo ter dobro plačajo. —

Izdaten, stalen, postransk dohodek si lahko prislužijo sposobne in zanesljive osebe (dostuženim žendarmom se daje prednost), ki pridejo večkrat z občinstvom v dotiko.

Poprašuje se:

„G. S. 1890,“ Graz postlagernd.

PRODAJA PAPIRJA

Tiskarna Pallich

v Gorici — Travniki 6

Prodajam po najnižji ceni vse, kar je potreba za pisanje in šolsko rabo. Tiskam knjige in drugo. Imam v zalogi tiskovine za občinske vrade, šolske, molitvene knjige, liste ilustrovane in za modo, slovstvena dela vseh strok.

Tiskovine vsake vrste se oskrbujejo točno in najcenejše.

Nadejaje se mnogih naročil se priporočam z odličnim spoštovanjem

J. Pallich.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

priporoča se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejša oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognju pozlati in posrebrji. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Nelle tutte traffiche nonchè negozi di galanteria.

L'ottimo papiro dei cigarette

il soffetto

LE HOUBLON

FABBRICATO FRANCESI DI

CAWLEY & HENRY

PARIGI

MEGLIA D'ARGENTO, ESPOSIZIONE UNIVERSALE PARIGI 1889.

Deposito generale: OTTO KAHN & Co., VIENNA.

V samih osmih letih po iznajdbi na stotine priznanj pridobila si je: Rih. Gaertner-jeva tekoča francoska likavna mast za čevlje.

V eni minuti svetijo se čevlji kot zrcalo, ne da bi jih krtačil. Pomažejo se čevlji samo s to mastjo in v trenutku postanejo in ostanejo tudi črni in svetli saj za 8 dni. Mokrota jej nič ne škodi, da ta mast zabrani celo, da se čevlji tako lahko ne premočijo. Priporoča se posebno veleč. duhovščini, p. n. oficirjem, oskrbnikom, logarjem in sploh vsakemu. Pri c. in kr. vojakih je že davno v navadi. — Tudi konjska oprava čisti se lepo s tem mazilom.

Pošilja se prosto pošt.: 2 skl. za 1.30, 6 skl. za 3 in 12 skl. za 4.80.

Kemična tovarna RIH. GAERTNER, c. in kr. vojni eskerbovalec, Wien, Giselastrasse 4.

Prodaja se pri večih kupcih, usnarjih in čevljarjih. V Gorici ima zalogo: EMILIO GENTILI, Via Signori.

Hübel urar na Travniku

v Gorici

ima veliko zalogo vsakovrstnih srebrnih in zlatih ur, katere o priložnosti, ko se deli

ZAKRAMENT SV. BIRME

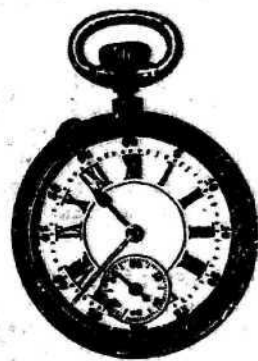
prodaja po tovarniški ceni.

Ure sreberne:

Cilinderca, ki se navije s ključem	stane gl.	7.50
„ remontoir, fine vrste	„	8.50
Ankorca, „ z dvojnimi pokrovom	„	12.50
Cilinderca za ženske	„	9.50

Ure zlate:

Za možke, cilinderca, remontoir	stane gl.	24.—
„ „ ankorca, „	„	34.—
„ „ „ z dvojnimi pokrovom „	„	44.—
„ ženske „	„	15.—
„ „ z dvojnimi pokrovom	„	24.—

Za vsako prodano uro garantuje se eno leto. — Razun ur po imenovani ceni dobijo se v zalogi tudi druge sreberne in zlate ure po prav znižani ceni.

Se spoštovanjem

E. Hübel.